

Meggyesfalvi Boglárka PhD. hallgató Komplex vizsga szaktantárgyának témakörei és szakirodalma

Gyermekvédelem kriminológiai alapjai című szaktárgy

Témakörök:

1. A magyar gyermekvédelmi rendszer és a bűnmegelőzés. A gyermekvédelem intézményrendszere (gyermekjóléti szolgálatok, gyámhatóság stb.) és jelzőrendszere a bántalmazás felismerésére; a megelőzés lehetőségei.
2. A digitalizáció kihívásai a gyermekvédelemben. Az internet és okoseszközök elterjedése által teremtett új veszélyek a gyermekek esetében; a digitális térben meglévő kockázatok (például online zaklatás, személyes adatokkal való visszaélés, játékfüggőség);
3. Gyermekpornográfia és online szexuális bántalmazás. A gyermekpornográfia fogalma, a technológia hatása a terjedésére (internet, darknet, live stream videók); a vonatkozó magyar büntetőjogi tényállás (2012. évi C. törvény 204. §).
4. Az online zaklatás és cyberbullying. A kortárs bántalmazás új formái az online térben, ezek sajátosságai. A fiatalok egymás között megjelenő zaklatása a közösségi médián vagy üzenetküldő platformokon keresztül, ezek eltérései a hagyományos iskolai bántalmazástól.
5. Az online szexuális ragadozók és a grooming jelensége. A gyermekek ellen irányuló online behálózás (grooming); az elkövetők taktikái az internetes platformokon (pl. álprofilok, zárt csoportok használata).
6. A mesterséges intelligencia szerepe a gyermekvédelemben. A MI-alapú technológiák alkalmazása a gyermekek online bántalmazásában és védelmében. A MI által generált gyermekkel való visszaélést ábrázoló képek fajtái, terjedése.
7. Magyarországi segélyvonalak és hotline-ok szerepe az áldozattá vált gyermekek esetében. A magyarországi gyermekvédelmi és internetbiztonsági hotline-ok (például Biztonságosinternet Hotline, Internet Hotline, Kék Vonal Gyermekkrízis Alapítvány) működése, eljárása, jelentősége.
8. Nemzetközi trendek és kihívások az online gyermekvédelem területén. Az online gyermekvédelem aktuális globális trendjei (például az MI, a grooming, sextortion, cyberbullying, online szexuális gyermekbántalmazási felvételek terjedése kapcsán).
9. A digitális tér átalakulása és az új technológiák. Többek között: virtuális valóság, immerzív digitális terek, mesterséges intelligencia, deepfake technológiák rendszertípi kihívásai.
10. A tartalomelemzés kihívásai és a másodlagos traumatizáció problémája a gyermekvédelmi munka során. A gyermekvédelmi szempontból releváns online tartalmak (pl. explicit képek, online bántalmazás, káros erőszakos tartalmak) azonosításának és elemzésének speciális kihívásai, mint például: nagy mennyiségű adat kezelése, jogi és etikai dilemmák.

Szakirodalom:

Biztonságos internet. (2024). A Biztonsagosinternet.hu hotline 2023-as beszámolója.
<https://www.biztonsagosinternet.hu/aktualitasok/elkeszult-a-biztonsagosinternethu-hotline-2023-as-beszamolaja>

Kiss, T., Parti, K., & Prazsák, G. (2019). Deviancia az online térben. In T. Kiss, K. Parti, & G. Prazsák (Eds.), *Cyberdeviancia* (pp. 55–102). Budapest: Dialóg Campus Kiadó.
<http://hdl.handle.net/20.500.12944/13027>

Mezei, K. (2021). Az online gyermekpornográfia és a büntetőjog. *Ügyészek Lapja*, 28(4), 19–30.
https://real.mtak.hu/135281/1/mezei_UL_2021_4beliv.pdf

NMHH. (2024). Internet Hotline beszámoló 2023.
https://nmhh.hu/cikk/247238/Internet_Hotline_beszamolok_2023

Parti, K., & Kiss, T. (2019). Informatikai bűnözés. In A. Borbíró, K. Gönczöl, K. Kerecsi, & M. Lévay (Eds.), *Kriminológia* (pp. 495–521). Wolters Kluwer Kft.

Szabó, J., & Csapucha, B. (2020a). A gyermekpornográfia tényállása a jogerős bírósági ítéletek tükrében, különös tekintettel a fiatalok elkövetőkre – 1. rész. *Ügyészeti Szemle*, 5(2), 22–37.
<https://ugyeszsegiszemle.hu/pdf/2020-02.pdf>

Szabó, J., & Csapucha, B. (2020b). A gyermekpornográfia tényállása a jogerős bírósági ítéletek tükrében, különös tekintettel a fiatalok elkövetőkre – II. rész. *Ügyészeti Szemle*, 5(3), 6–21.
<https://ugyeszsegiszemle.hu/pdf/2020-03.pdf>

Youth Endowment Fund. (2024). *Children, violence and vulnerability 2024: What role does social media play in violence affecting young people?* https://youthendowmentfund.org.uk/wp-content/uploads/2024/11/CVV24_R2_Online.pdf